The Clean Paper

WHAT THE PAPER SAYS · WHAT IT DOESN'T · WHY IT MATTERS

Հեռավար աշխատանքը կարող է խնայել ճանապարհը, բայց նաև վերացնել այն փոքր սոցիալական շփումները, որ աշխատանքն ինքնաբերաբար ապահովում էր

Science-ի ուսումնասիրությունը՝ 588,322 ԱՄՆ աշխատողների տվյալներով, գնահատում է, որ համավարակից հետո շատ ավելի հեռավար դարձած մասնագիտություններն էլ ավելի մեկուսացված են դարձել, իսկ հոգեբանական distress-ն ավելի շատ է աճել հատկապես միայնակ ապրողների մոտ: Սա հեռավար աշխատանքի դեմ համընդհանուր փաստարկ կամ գրասենյակ վերադառնալու հրաման չէ: Դա զգուշացում է, որ ճկունությունն ունի թաքնված դիզայնային փոփոխական՝ սոցիալական շփումը:

Written by Cinzia Vaglio · Cross-checked by Laura Nesso · Edited by Michele Renda · Figures by Nova Vela · AI-assisted, human-reviewed

Paper: *Home alone: Remote work, isolation, and mental health*, Natalia Emanuel, Emma Harrington and Amanda Pallais, Science 392, eaec7671 (2026) · DOI: 10.1126/science.aec7671

Հեռավար աշխատանքը միայն ճանապարհը չվերացրեց

Հեռավար աշխատանքի շուրջ սովորական բանավեճը արտադրողականության, ճկունության և աշխատանքի գնալգալու ճանապարհի մասին է: Մարդիկ տնից նույնքան գործ անո՞ւմ են: Սիրո՞ւմ են դա: Դրա համար աշխատավարձից կհրաժարվեի՞ն: Ընկերությունները պե՞տք է ստիպեն մարդկանց վերադառնալ գրասենյակ:

Այս հարցերը իրական են, բայց բաց են թողնում ավելի լուռ փոփոխականը՝ **սովորական սոցիալական շփումը**: Գրասենյակը միայն արտադրության վայր չէ: Շատ մարդկանց համար այն նաև փոքր, ցածր լարվածությամբ մարդկային շփումների աղբյուր է՝ մեկի կողքով անցնել, ուրիշների մոտ ճաշել, հարց տալ, պատահաբար լսել զրույց, պարզապես գտնվել ոչ դատարկ սենյակում:

Science-ում հրապարակված նոր հոդվածում Նատալիա Էմանուելը, Էմմա Հարինգթոնը և Ամանդա Պալեն գնահատել են, թե ինչ եղավ, երբ համավարակից հետո հեռավար աշխատանքը պահպանվեց: Նրանց արդյունքը այն չէ, թե հեռավար աշխատանքը բոլորի համար վատ է: Արդյունքն այն է, որ հեռավար դառնալու հնարավորություն ունեցող աշխատանքները զգալիորեն ավելի մեկուսացված դարձան, և այդ մասնագիտությունն հոգեկան անհանգստության ցուցանիշներն ավելի շատ աճեցին, հատկապես միայնակ ապրողների մոտ:

Սա այլ պնդում է, քան «հեռավար աշխատանքը դեպրեսիա է առաջացնում»: Ավելի նեղ է և ավելի օգտակար. աշխատանքի վայրը փոխում է օրվա սոցիալական կառուցվածքը:

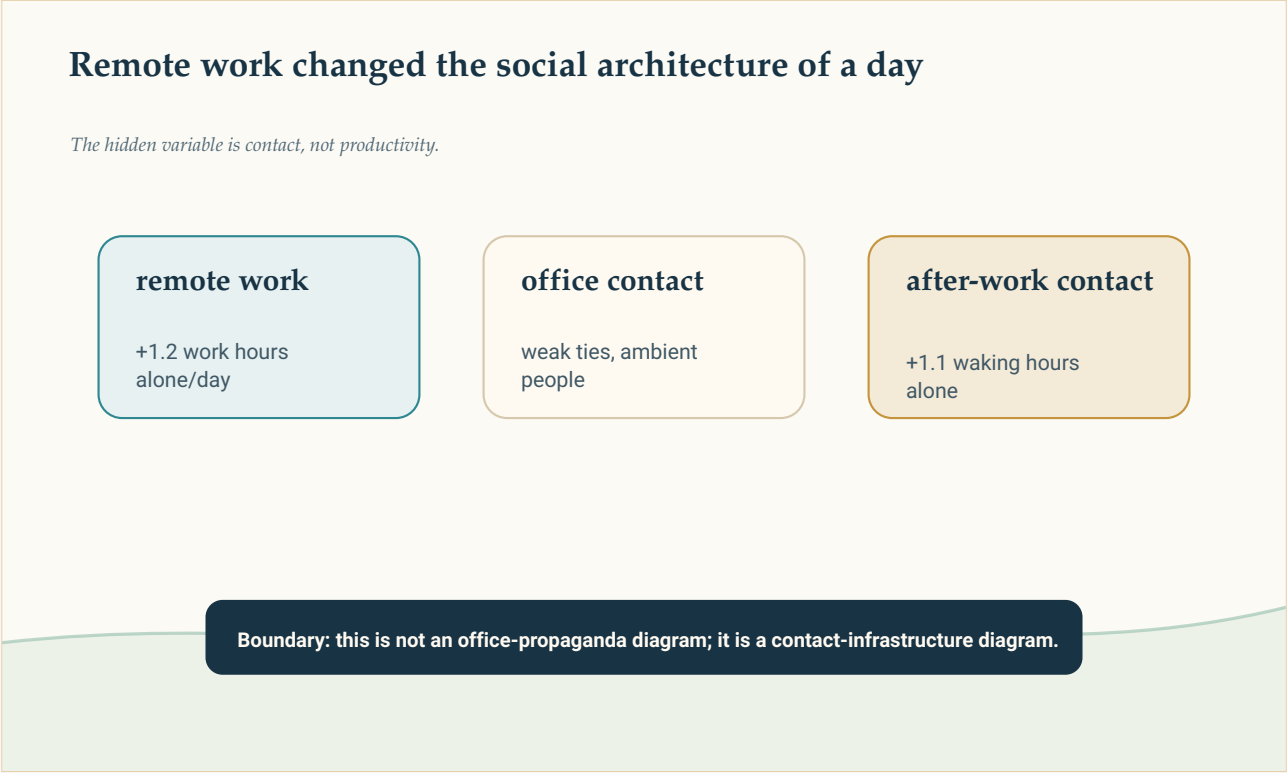

Աշխատանքային օրը բաժանված է հեռավար, գրասենյակային և աշխատանքից հետո շփման մասերի: Թաքնված փոփոխականը արտադրողականությունը չէ, այլ սոցիալական շփումը՝ օրական +1.2 ժամ ավելի միայնակ աշխատանք և ընդհանուր առմամբ +1.1 ժամ ավելի միայնակ արթուն ժամանակ, ավելի ուժեղ ազդեցությամբ միայնակ ապրողների մոտ:

Original diagram — The Clean Paper CC BY 4.0

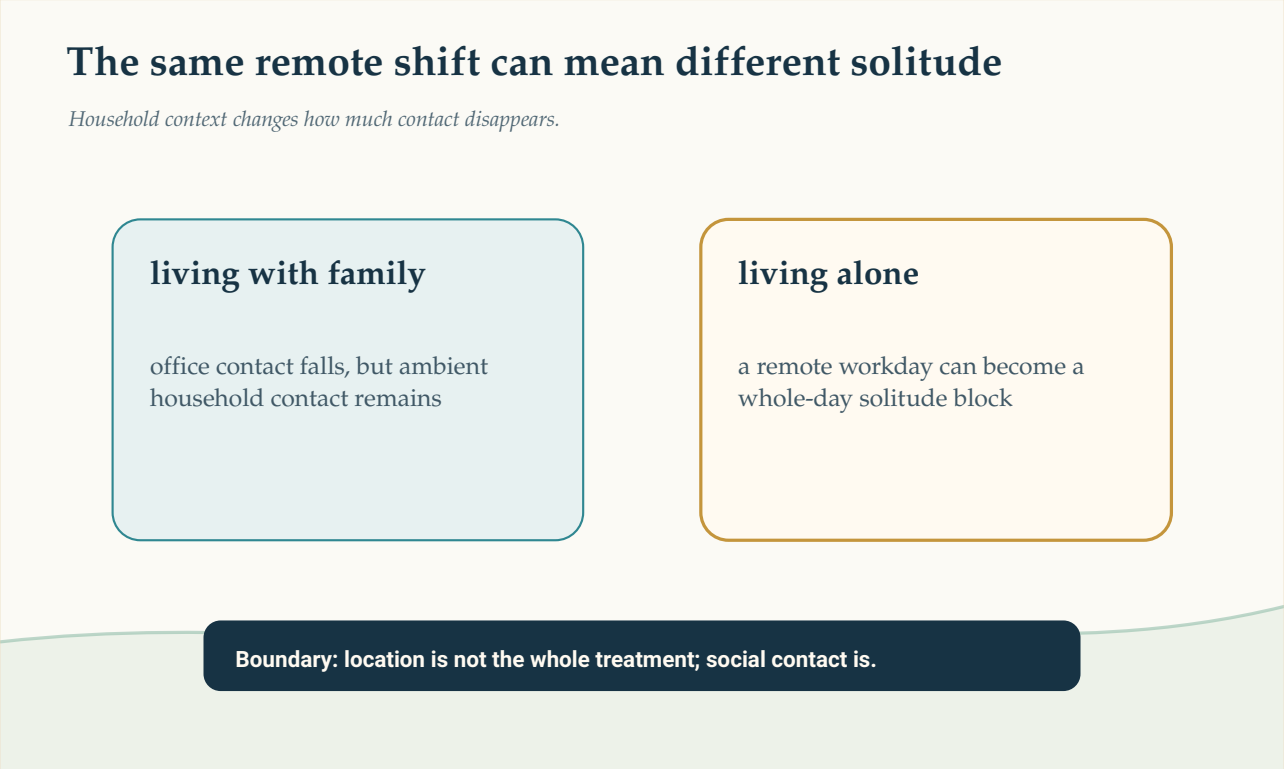

Նույն հեռավար անցումը տարբեր ընտանիքներում տարբեր ազդեցություն ունի. ընտանիքի հետ ապրելիս որոշ ֆոնային շփում մնում է, իսկ միայնակ ապրելիս հեռավար աշխատանքային օրը կարող է դառնալ ամբողջ օրվա մենություն: «Բուժումը» միայն գտնվելու վայրը չէ. սոցիալական շփումն է:

Original diagram — The Clean Paper CC BY 4.0

Ինչ արեց հետազոտությունը

Հեղինակները պարզապես չեն համեմատել հեռավար աշխատանք ընտրած մարդկանց և գրասենյակ գնացողներին: Այդ համեմատությունը խիստ confounded կլիներ, որովհետև մարդիկ շատ տարբեր պատճառներով են հայտնվում տարբեր մասնագիտություններ ընկերություններում և աշխատանքային պայմաններում:

Փոխարենը նրանք համեմատել են այն մասնագիտությունների աշխատողներին, որոնք իրատեսորեն կարելի է անել տնից, այն մասնագիտությունների աշխատողների հետ, որոնք սովորաբար ֆիզիկական ներկայություն են պահանջում: Software engineering-ը և marketing-ը հեռավարելի մասնագիտությունների օրինակներ են,

իսկ nursing-ը, սննդի պատրաստումը և մեքենաների շահագործումը՝ ոչ: Դասակարգումը հիմնված է Dingel-Neiman occupational remotability index-ի վրա:

Դիզայնը difference-in-differences ուսումնասիրություն է: Հեղինակները հարցրել են՝ համավարակից հետո մեկուսացումն ու հոգեկան առողջությունը ավելի շատ փոխվե՞լ են հեռավարելի մասնագիտություններում աշխատողների մոտ, քան ոչ հեռավարելի մասնագիտություններում: Նրանք օգտագործել են ԱՄՆի հինգ ազգային ներկայացուցչական հարցումներ 2011–2024 թվականներից և հիմնական before-after համեմատությունից հանել են 2020 ու 2021 թվականները՝ համավարակի ամենաուժեղ շրջանը:

Ընտրանքը մեծ է՝ համակցված տվյալների աղբյուրներում **588,322 աշխատող**: Արդյունքային չափումները ներառում են ժամանակի օգտագործման օրագրեր, Kessler K-6 հոգեբանական distress-ի միավորներ, դեպրեսիա, հոգեկան առողջության ծառայությունների օգտագործում և դեղատոմսով դեղերի օգտագործում:

Կարևորն այն է, որ «ազդեցությունը» ոչ թե տվյալ մարդու՝ հեռավար աշխատելու նախընտրությունն է, այլ այնպիսի մասնագիտության մեջ լինելը, որի աշխատանքային պայմանները համավարակից հետո շատ ավելի ուժեղ փոխվեցին:

Ինչ փոխվեց

Հեռավար աշխատանքն իսկապես շատ ավելի մեծ չափով աճեց հեռավարելի մասնագիտություններում: 2024-ին այդ մասնագիտությունների աշխատողները աշխատանքային օրերի 31.1%-ը ամբողջությամբ հեռավար էին անցկացնում, մինչդեռ ոչ հեռավարելի մասնագիտությունների աշխատողների մոտ ցուցանիշը 8.9% էր: Համավարակից հետո տարբերակված աճը 17.9 տոկոսային կետ էր:

Այդ անցմանը զուգահեռ հեռավարելի մասնագիտությունների աշխատողները ոչ հեռավարելի մասնագիտությունների համեմատ մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում **1.2 ժամ ավելի շատ էին միայնակ աշխատում**: Հոդվածը դա նկարագրում է որպես 58.0% աճ: Եթե այս փոփոխությունը վերաչափենք հեռավար աշխատանքի տարբերակված աճով, ստացվող գնահատականը հեռավար օրերին մոտ 6.6 լրացուցիչ միայնակ աշխատանքային ժամ է:

Փոփոխությունը միայն աշխատանքային առաջադրանքներով չի սահմանափակվել: Հեռավարելի մասնագիտությունների աշխատողների ընդհանուր արթուն միայնակ ժամանակը ոչ հեռավարելի աշխատողների համեմատ մեկ աշխատանքային օրում աճել է **1.1 ժամով**: Հոդվածը նաև հաղորդում է ավելի շատ ամբողջությամբ միայնակ օրեր և ավելի քիչ սոցիալական ակտիվություն աշխատանքից հետո:

Սա այն մասն է, որը հեշտ է թերագնահատել: Աշխատանքի ճանապարհը կարող է տհաճ լինել: Գրասենյակը կարող է շեղել: Բայց գրասենյակը հանելիս վերանում է նաև «թույլ» սոցիալական կապերի ավտոմատ աղբյուրը: Մարդկանց համար, ովքեր բավարար շփում ունեն այլ տեղերում, դա կարող է քիչ նշանակություն ունենալ:

Միայնակ ապրողների համար՝ շատ։

Միայնակ ապրելու ուժեղացնող ազդեցությունը

Ամենաուժեղ ազդեցությունները երևում են միայնակ ապրող աշխատողների մոտ։

Հոդվածը ցույց է տալիս, որ մենության ծայրահեղ ձևերի աճը կենտրոնացած է հենց այս խմբում։ Հեռավարելի աշխատանք ունեցող և միայնակ ապրող մարդիկ շատ ավելի հաճախ են սկսել ամբողջ օրերը միայնակ անցկացնել և օրեր ունենալ առանց նույնիսկ հասարակական վայրերից ստացվող ֆոնային սոցիալական շփման՝ օրինակ մարզասրահում, խանութում կամ ռեստորանում։

Սա ինտուիտիվ է։ Եթե ապրում եք զուգընկերոջ, երեխաների կամ ընտանիքի այլ անդամների հետ, հեռավար աշխատանքը կարող է հեռացնել գործընկերներին, բայց տնային սովորական շփումը մնում է։ Եթե միայնակ եք ապրում, հեռավար աշխատանքային օրը կարող է վերածվել ամբողջ օրվա, երբ ֆիզիկապես ոչ ոք մոտակայքում չկա։

Հենց դրա համար «հեռավար թե գրասենյակ» բաժանումը չափազանց կոպիտ է։ Նույն աշխատանքային պայմանը կարող է ունենալ տարբեր սոցիալական հետևանքներ՝ կախված տնային կազմից, թաղամասից, ճանապարհից, բնավորությունից, առողջությունից, խնամքի պարտականություններից և նրանից, թե գրասենյակային օրերը համաժամեցվա՞ծ են ուրիշ մարդկանց օրերի հետ։

Հոգեկան առողջության ցուցանիշներն էլ շարժվեցին

Հոգեկան առողջության չափումները շարժվել են նույն ուղղությամբ, ինչ մեկուսացման ցուցանիշները։

Հեռավարելի աշխատանք ունեցողների մոտ հոգեբանական distress-ը ոչ հեռավարելի աշխատանք ունեցողների համեմատ աճել է մոտ **0.1 ստանդարտ շեղմամբ**։ Panel Study of Income Dynamics-ում K-6 հոգեբանական անհանգստության գնահատականը բարձրացել է 0.3 միավորով՝ համավարակից առաջ 3.0 միջինից։ Միայնակ ապրողների մոտ աճը մոտ երկու անգամ ավելի մեծ էր։

Օրինաչափությունը մեկ հարցաշարային հարցով չի սահմանափակվում։ Հոդվածը նման տեղաշարժեր է հաղորդում դեպրեսիայի, հոգեկան առողջության ծառայությունների օգտագործման և դեղատոմսային դեղերի համար։ Հեռավարելի մասնագիտությունների աշխատողները 4.6 տոկոսային կետով ավելի հաճախ էին դիմում հոգեկան առողջության մասնագետի՝ համավարակից առաջ 7.9% միջին ցուցանիշից։ Դեպրեսիայի կամ անհանգստության դեղատոմսերը աճել են 1.8 տոկոսային կետով՝ 10.9% միջինից,

իսկ հոգեկան առողջության բոլոր դեղատոմսերը՝ 1.9 տոկոսային կետով՝ 11.6% միջինից։

պլացեբո ստուգումները կարևոր են։ Նույն աշխատողների մոտ ոչ հոգեկան առողջության բուժօգնության կամ ոչ հոգեբանական դեղատոմսերի համարժեք աճ չի եղել։ Դա դժվարացնում է արդյունքը պարզապես բուժօգնության ընդհանուր օգտագործման աճով բացատրելը։

Հեղինակները գնահատում են, որ հեռավար աշխատանքի աճը ուսումնասիրության ամբողջ ժամանակահատվածում մեկուսացման և հոգեկան distress-ի ընդհանուր աճի մոտ մեկ երրորդն է բացատրում։ Սա բավական մեծ է, որպեսզի կարևոր լինի, բայց ամբողջ պատմությունը չէ։

Ինչ սա չի ապացուցում

- Սա **չի ապացուցում, որ հեռավար աշխատանքը բոլորի համար վատ է**։
- Սա **չի ապացուցում, որ կոնկրետ մարդը distress է ապրել հենց այն պատճառով, որ անձամբ ընտրել է տնից աշխատել**։
- Սա **չի ցույց տալիս, որ գրասենյակային աշխատանքը ինքնաբերաբար ավելի առողջ է**։
- Սա **չի տարանջատում ամբողջությամբ հեռավար և hybrid աշխատանքը**։
- Սա **չի նույնականացնում հեռավար աշխատանքից օգուտ ստացող յուրաքանչյուր ենթախումբ**։
- Սա **մենությունը չի չափում լիարժեք վավերացված loneliness կամ սոցիալականացման սանդղակով**. մեկուսացման չափումները կառուցված են հասանելի հարցումների տվյալներից։
- Սա **չի վերացնում համավարակային շրջանի բոլոր հնարավոր confounder-ները**։ Դիզայնը ենթադրում է, որ 2020 և 2021 թվականները հանելուց հետո հեռավարելի և ոչ հեռավարելի մասնագիտությունները այլապես համեմատելի միտումներ կունենային։
- Սա **չի ասում, որ արտադրողականությունը, հաշմանդամություն ունեցող մարդկանց հասանելիությունը, խնամքի ճկունությունը կամ ճանապարհի ժամանակը կարևոր չեն**։

Վերջին կետը էական է։ Հեռավար աշխատանքը կարող է արժեքավոր լինել։ Հոդվածն ինքն է նշում, որ շատ աշխատողներ նախընտրում են հեռավար կամ hybrid պայմանները, իսկ այլ հետազոտություններ ցույց են տալիս օգուտներ աշխատանքային բավարարվածության, աշխատողների պահպանման և աշխատանքկյանք balance-ի համար։ Սոցիալական ծախսը նույնը չէ, ինչ ընդհանուր դատավճիռը։

Որքանո՞վ է ուժեղ ապացույցը

Հոդվածի ուժեղ կողմն այն է, որ այն չի հենվում մեկ convenience դիտարկումի վրա։ Այն միավորում է ժամանակի օգտագործման տվյալներ, հոգեկան առողջության սանդղակներ, բուժօգնության օգտագործում և դեղատոմսային չափումներ ԱՄՆի մի քանի ազգային ներկայացուցչական տվյալների հավաքածուներից։ Հեղինակները նաև occupation-մակարդակ դիզայն են օգտագործում, այնպես որ միայն հեռավար աշխատանք ընտրած մարդկանց և չընտրած մարդկանց չեն համեմատում։

Նրանք կատարում են մի շարք կայունություն և պլացեբո ստուգումներ։ Ազդեցություններն ավելի ուժեղ են միայնակ ապրողների մոտ՝ ճիշտ այն խմբում, որտեղ մեկուսացման մեխանիզմը ավելի մեծ ազդեցություն կկանխատեսեր։ Նույն փոփոխությունները չեն երևում ոչ հոգեկան առողջության բուժօգնությունում։ Հեղինակները նաև ստուգում են՝ generative ԱԲի ազդեցությունը կարո՞ղ էր բացատրել հոգեկան առողջության օրինաչափությունը. արդյունքը կապված է հեռավարելիության, ոչ ԱԲ ազդեցությունի հետ։

Թույլ կետը տվյալների հավաքածուի չափը չէ։ Մեկնաբանությունն է։ «Համավարակից հետո հեռավարելի մասնագիտություն» նույնը չէ, ինչ «այս մարդը շաբաթը հինգ օր տնից է աշխատում»։ Գնահատականները ներառում են hybrid պայմաններ, աշխատավայրային spillover-ներ, occupation-մակարդակ փոփոխություններ և ցանկացած չչափված shock, որը տարբեր կերպ է ազդել հեռավարելի աշխատանքի վրա։

Ուստի ամենամաքուր ընթերցումը սա է. ուսումնասիրությունը լուրջ ապացույց է տալիս, որ համավարակից հետո հեռավար աշխատանքի աճը մեծացրել է մեկուսացումը և կապված է հոգեկան առողջության ավելի վատ չափումների հետ, հատկապես միայնակ ապրողների շրջանում։ Այն չպետք է կարդալ որպես պարզ անհատական հրահանգ։

Դիզայնի հետևությունը

Գործնական եզրակացությունը «բոլորը վերադարձեք գրասենյակ» չէ։ Այն ավելի շուտ՝ «հեռավար աշխատանքը մի նախագծեք այնպես, կարծես միակ փոփոխականը գտնվելու վայրն է»։

Եթե hybrid աշխատանքի դեպքում բոլորը տարբեր օրերին են գրասենյակ գալիս, գրասենյակը կարող է սոցիալապես նույնքան դատարկ մնալ։ Եթե հեռավար աշխատանքը նշանակում է հանդիպումներ առանց ոչ պաշտոնական շփման, օրը կարող է միաժամանակ արդյունավետ ու մեկուսացնող լինել։ Եթե մարդը միայնակ է ապրում, ամբողջությամբ հեռավար շաբաթը կարող է վերացնել նրա միակ երաշխավորված ֆոնային սոցիալական շփումը։

Հեղինակները նշում են հնարավոր միջամտություններ՝ օրինակ hybrid աշխատողների

գրասենյակային օրերը համաժամեցնելը և ոչ պաշտոնական շփումները խրախուսելը, ներառյալ առցանց։ Սա cubicle-ների հանդեպ նոստալգիա չէ։ Սա այն գիտակցումն է, որ սոցիալական շփումը ենթակառուցվածք է։

Ավելի լավ հարցը «հեռավար թե գրասենյակ» չէ։ Հարցն է՝ հին համակարգը մարդկային շփման ո՞ր մասերն էր պատահաբար ապահովում, և նոր համակարգը դրանք ինչպե՞ս կարող է ապահովել դիտավորյալ։

Կարճ ամփոփում

Էմանուելը, Հարինգթոնը և Պալեն գնահատում են, որ համավարակից հետո հեռավար աշխատանքի աճը աշխատանքային օրերը ավելի մեկուսացված է դարձրել և համընկել է հոգեկան առողջության ավելի վատ ցուցանիշների հետ, հատկապես միայնակ ապրողների մոտ։ Հեռավարելի մասնագիտությունների աշխատողները ոչ հեռավարելի մասնագիտությունների աշխատողների համեմատ օրական մոտ 1.2 ժամ ավելի շատ էին միայնակ աշխատում և ընդհանուր առմամբ 1.1 ժամ ավելի շատ արթուն ժամանակ էին միայնակ անցկացնում։ Հոգեբանական distress-ը, հոգեկան առողջության բուժօգնության օգտագործումը և հոգեբանական դեղատոմսերը ավելի շատ են աճել այդ մասնագիտություններում, մինչդեռ ոչ հոգեբանական բուժօգնությունը՝ ոչ։ Արդյունքը հեռավար աշխատանքի դեմ համընդհանուր փաստարկ չէ։ Դա դիզայնային զգուշացում է. ճկունությունը կարող է ժամանակ խնայել և միաժամանակ սոցիալական շփում վերացնել, իսկ այդ կորստին առավել խոցելի կարող են լինել այն մարդիկ, որոնց տունն արդեն դատարկ է։

Աղբյուրներ

Emanuel, Harrington and Pallais, Home alone: Remote work, isolation, and mental health, Science 392, eaec7671 (2026)
https://doi.org/10.1126/science.aec7671